

Finansministeriet
Christiansborg Slotsplads 1
1218 København K

Gammeltorv 22
DK-1457 København K

Tlf. +45 33 13 25 12
Fax +45 33 13 07 17

www.ombudsmanden.dk
post@ombudsmanden.dk

Personlig henvendelse: 10-14
Telefonisk henvendelse:
Man.-tors. 9-16, fre. 9-15

Opdatering af regnemodellen Adam

13-03-2017

1. I vedlagte artikel fra Politiken den 10. februar 2017 omtales Finansministeriets opdatering af regnemodellen Adam.

Dok.nr. 17/00979-3/MG
Bedes oplyst ved henvendelse

Det fremgår bl.a., at Finansministeriet i løbet af de næste tre år vil udbygge og forfine modellen med den nyeste forskning.

+ bilag

Jeg beder med henvisning til ombudsmandslovens § 17, stk. 1, Finansministeriet oplyse mig om, hvorvidt kravene i og hensynene bag de nedenfor beskrevne bestemmelser i offentlighedslovens § 1, stk. 2, § 11 og § 12 indgår i ministeriets arbejde med opdateringen af regnemodellen.

2. I § 1, stk. 1, i offentlighedsloven (lov nr. 606 af 12. juni 2013) bestemmes, at loven har til formål at sikre åbenhed hos myndigheder mv. med henblik på navnlig at understøtte nærmere opregnede interesser.

I § 1, stk. 2, bestemmes, at myndigheder mv., der er omfattet af loven, "skal sørge for, at det i stk. 1 nævnte hensyn til åbenhed i videst muligt omfang varetages ved valg, etablering og udvikling af nye it-løsninger".

I de specielle bemærkninger til § 1 (lovforslag nr. L 144 af 7. februar 2013) er der anført bl.a. følgende:

"Bestemmelsen i *stk. 2*, der er ny, fastsætter, at myndigheder m.v., der er omfattet af loven, skal sørge for, at det i *stk. 1* nævnte hensyn til åbenhed i videst muligt omfang varetages ved valg, etablering og udvikling af nye it-løsninger. Herved sigtes der til, at myndighederne m.v. ved etableringen og udviklingen af nye digitale værktøjer bør holde sig for øje, at de indrettes på en sådan måde, at de er fremmede for offentlighedsprincippets virkeliggørelse, herunder således, at aktindsigt i givet fald kan meddeles ved e-mail.

Det anførte indebærer endvidere, at en myndighed m.v. ved etablering og udvikling af (nye) databaser bør søge at tage hensyn til, at den enkel-

te database indrettes på en sådan måde, at det er muligt ved få og enkle kommandoer at få foretaget et dataudtræk i overensstemmelse med lovudkastets § 11.”

3. I offentlighedslovens § 10, stk. 1, bestemmes, at retten til aktindsigt ikke omfatter databaser, herunder registre eller andre systematiserede fortegnelser, hvor der gøres brug af elektronisk databehandling, dog bortset fra fortegnelser som nævnt i lovens § 7, stk. 2, nr. 2 (indførelser i journaler, registre og andre fortegnelser vedrørende den pågældende sags dokumenter).

Men i offentlighedslovens § 11, stk. 1, om dataudtræk er der fastsat bl.a. følgende bestemmelse:

”§ 11. Enhver kan forlange, at en forvaltningsmyndighed foretager og udleverer en sammenstilling af foreliggende oplysninger i myndighedens databaser, hvis sammenstillingen kan foretages ved få og enkle kommandoer. Såfremt oplysningerne er omfattet af §§ 19-35, gælder sammenstillingsretten kun, hvis de hensyn, der er nævnt i disse bestemmelser, kan tilgodeses gennem anonymisering el.lign., der kan foretages ved få og enkle kommandoer. Retten til at få foretaget en sammenstilling gælder ikke, hvis oplysningerne allerede er offentliggjort i egnet form eller format.
Stk. 2. (...).”

I de specielle bemærkninger til § 11 (lovforslag nr. L 144 af 7. februar 2013) er der anført bl.a. følgende:

”Bestemmelsen, der er ny, fastsætter i *stk. 1* en ret for offentligheden til under visse betingelser at kræve, at en forvaltningsmyndighed foretager og udleverer en sammenstilling af oplysninger i myndighedens databaser, som myndigheden ikke allerede har foretaget. Der er således tale om, at myndighederne – i modsætning til, hvad der følger af den gældende lov – i et vist omfang forpligtes til at udarbejde dokumenter, der ikke allerede foreligger, jf. herom bemærkningerne til § 7, stk. 1, samt betænkningens kapitel 10, pkt. 5 (side 324 ff.), og kapitel 11, pkt. 2.2 (side 355).”

I offentlighedslovens § 12 om ret til aktindsigt i databeskrivelsen er der fastsat bl.a. følgende bestemmelser:

”§ 12. Enhver kan med de undtagelser, der er nævnt i §§ 31-33, forlange at få indsigt i en beskrivelse af de typer af oplysninger, der indgår i en database, hvilket grundlag oplysningerne bygger på, samt oplysninger om, hvilke formater en database anvender (databeskrivelse). Denne ret gælder i forhold til databaser, som en forvaltningsmyndighed anvender i for-

bindelse med konkret sagsbehandling eller i forbindelse med udarbejdelse af offentliggjorte analyser, beregninger og lign.

Stk. 2. (...)

Stk. 3. Forvaltningsmyndighederne skal i forhold til de typer af databaser, der er nævnt i stk. 1, som etableres eller udvikles efter lovens ikrafttræden, sikre sig, at der udarbejdes en databeskrivelse, med henblik på at der i overensstemmelse med stk. 1 kan meddeles indsigt heri. Dette gælder dog ikke, hvis udarbejdelsen af en databeskrivelse vil indebære et væsentligt ressourceforbrug.”

I de specielle bemærkninger til § 12 (lovforslag nr. L 144 af 7. februar 2013) er der anført bl.a. følgende:

”Med bestemmelsen, der er ny, indføres en ret for offentligheden til at få indsigt i de databeskrivelser, der indeholder information om de typer af oplysninger, som indgår i en database (oplysninger om, hvilke data databasen indeholder), hvilket grundlag oplysningerne i databasen bygger på (kriterier for indsamling og registrering af foreliggende oplysninger i databasen, kilder, tidspunkter for indsamling og frekvens for ajourføring) samt oplysninger om, hvilke formater en database anvender (f.eks. oplysninger om tilgængelige formater for dataudtræk, såsom tekstformat eller regnearksformat), jf. nærmere herom betænkningens kapitel 11, pkt. 4.4 (side 374 ff.). Sigtet med bestemmelsen er, at en indsigt i databeskrivelsen skal sikre offentligheden kendskab til, hvordan den enkelte database grundlæggende er opbygget.

(...)

Bestemmelsen i *stk. 3* fastsætter, at der i forhold til databaser, der af forvaltningsmyndighederne etableres eller udvikles efter lovens ikrafttræden, og som anvendes i forbindelse med konkret sagsbehandling eller i forbindelse med udarbejdelse af offentliggjorte analyser, beregninger og lignende, gælder en pligt for forvaltningsmyndighederne til at sikre sig, at der udarbejdes en databeskrivelse, som svarer til den, der er nævnt i stk. 1. Det indebærer, at databeskrivelsen skal indeholde information om de typer af information, der indgår i en database, hvilket grundlag oplysningerne i databasen bygger på, samt oplysninger om, hvilke formater den pågældende database anvender.

Forpligtelsen til at få udarbejdet en databeskrivelse gælder som nævnt alene i forhold til databaser, der *etableres eller udvikles* efter lovens ikrafttræden. Heri ligger bl.a., at uvæsentlige ændringer af en database, der er anskaffet før lovens ikrafttræden, ikke vil indebære en forpligtelse til efter *stk. 3* at få udarbejdet en databeskrivelse.”

4. Jeg beder som nævnt Finansministeriet oplyse mig om, hvorvidt kravene i og hensynene bag de ovenfor beskrevne bestemmelser i offentlighedslovens § 1, stk. 2, § 11 og § 12 indgår i ministeriets arbejde med opdatering af regnemodellen Adam.

Jeg beder venligst om at modtage svar fra Finansministeriet **inden 4 uger fra datoen på dette brev.**

Med venlig hilsen

Jørgen Steen Sørensen